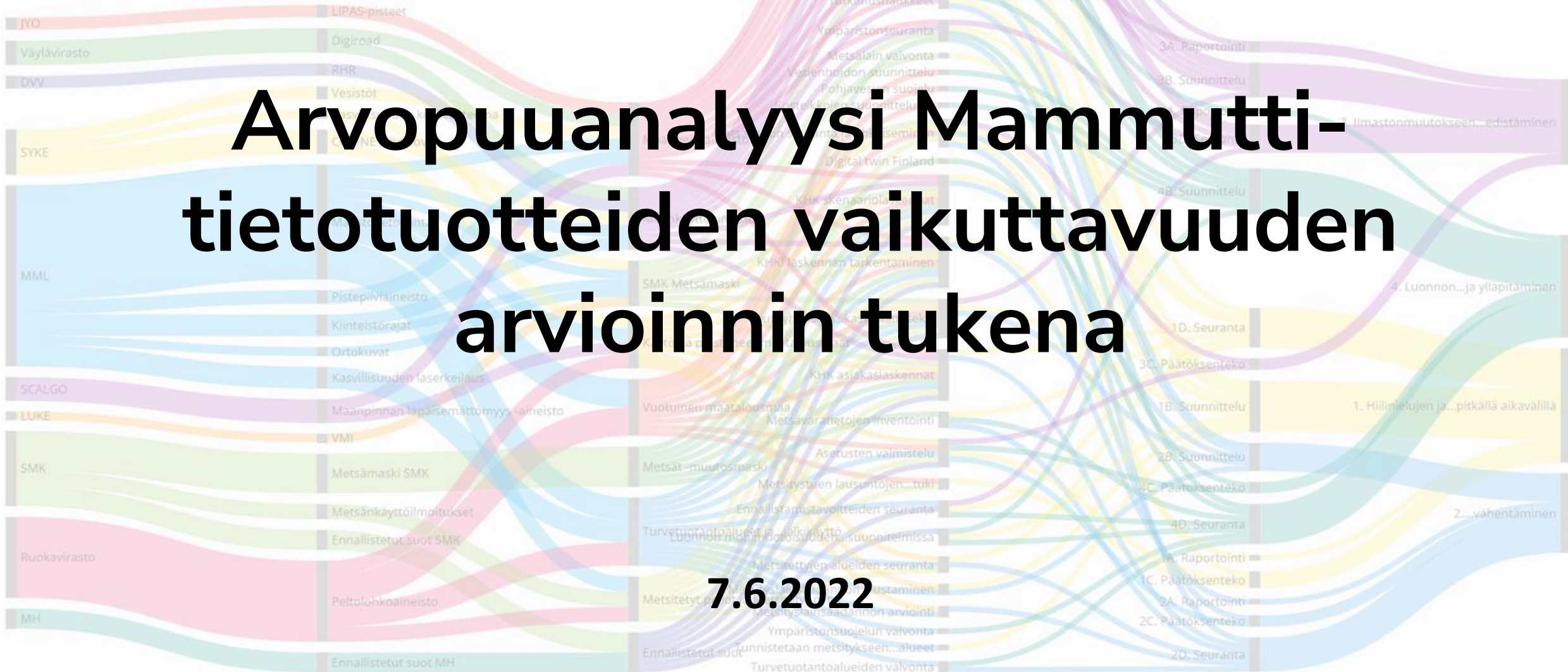

Arvopuuanalyysi Mammutti-tietotuotteiden vaikuttavuuden arvioinnin tukena

7.6.2022

Agenda

#1

Lyhyesti Mammutti-hankkeesta
(Elise)

#2

Arvopuuanalyysin taustaa
Taustoitus menetelmästä ja esimerkki
sen soveltamisesta.
(Isabel)

#3

Arvopuuanalyysi Mammutti-hankkeessa
Miten analyysi toteutettiin?
Tulosten esittely.
(Isabel)

#4

Value Tree browser demo
Interaktiivinen työkalu arvopuun tarkasteluun.
(Isabel)

#5

Kysymyksiä ja keskustelua
Voitte esittää kysymyksiä myös kirjoittamalla
kysymyksen chatiin esityksen aikana.

#6

Analyysin merkitys
Keskustelua arvopuuanalyysin tuloksista ja
niiden merkityksestä Mammutti-hankkeelle.
(Isabel & Elise)

Yhteisen tietopohjan kehittäminen maankäytön ja sen muutosten seurannalle (Mammutti)

Toteutus: SYKE, MML, LUKE, Ruokavirasto, SMK

Kesto: 2021-2022

Rahoitus: MMM Nappaa hiilestä kiinni -maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus

Tavoitteet:

- 1) Parantaa maankäyttöä ja sen muutoksia kuvaavaa tietopohjaa (tarkkuutta, ajantasaisuutta ja käytettävyyttä) raportoinnin, suunnittelun, seurannan ja päätöksenteon pohjaksi;
- 2) Luoda maankäyttötietoa tuottaville organisaatioille yhteinen toimintamalli, joka mahdollistaa maankäytön ja sen muutostiedon säännöllisen seurannan;
- 3) Tuottaa maankäyttöä ja sen muutoksia kuvaavia tietotuotteita, joissa yhdistetään ja jatkojalostetaan eri toimijoiden tuottamia aineistoja.

Mammutti-tietotuotteet

Metsä-teema

- SMK:n metsämaski
- Metsätalousmaan muutosmaski (2015-2021)

Metsien muutos
2020-2021

Suot ja kosteikot -teema

- Turvetuotantoalueet ja niiden jälkikäyttö
- Ennallistetut suot

Turvetuotantoalueet
ja niiden jälkikäyttö

Ennallistetut suot

Maatalousmaa-teema

- Vuosittainen maatalousmaa
- Käytöstä poistunut maatalousmaa
- Metsitetyt pellot
- Metsitetyt niityt

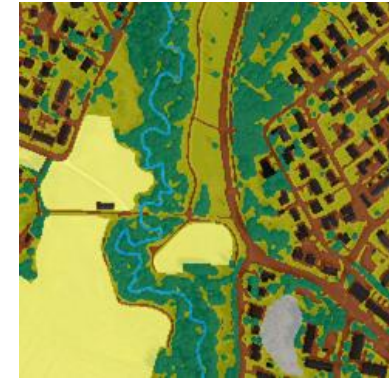
Maatalousmaa 2020

Rakennettu maa -teema

- Maankäyttöaineisto
- Maanpeiteaineisto

Maankäyttö

Maanpeite

Arvopuuanalyysi (Value Tree Analysis)

Menetelmä perustuu arktisten havaintojen arviointikehykseen, jossa kuvataan paikkatietojen vaikuttavuutta suhteessa kansainvälisiin tavoitteisiin jotka kohdistuvat arktiselle alueelle.

- 12 yhteiskunnallisten hyötyjen ryhmää arktiselle alueelle

Menetelmän vahvuudet:

Arvopuun avulla voidaan visuaalisesti esittää, miten erinäisiä yhteiskunnallisia hyötyjä mahdollistuu tietotuotteiden käytöstä.

Arvopuussa voidaan esittää sekä yksittäisen tietotuotteen vaikutus että useamman tietotuotteen yhteisvaikutus.

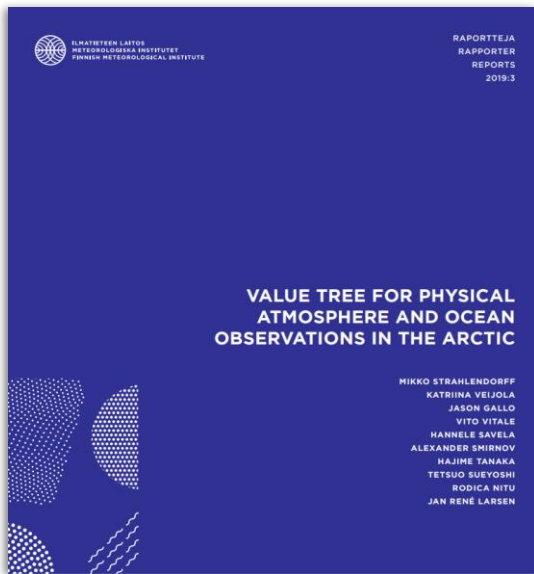
Myös tiedon tuottajien rooli korostuu.

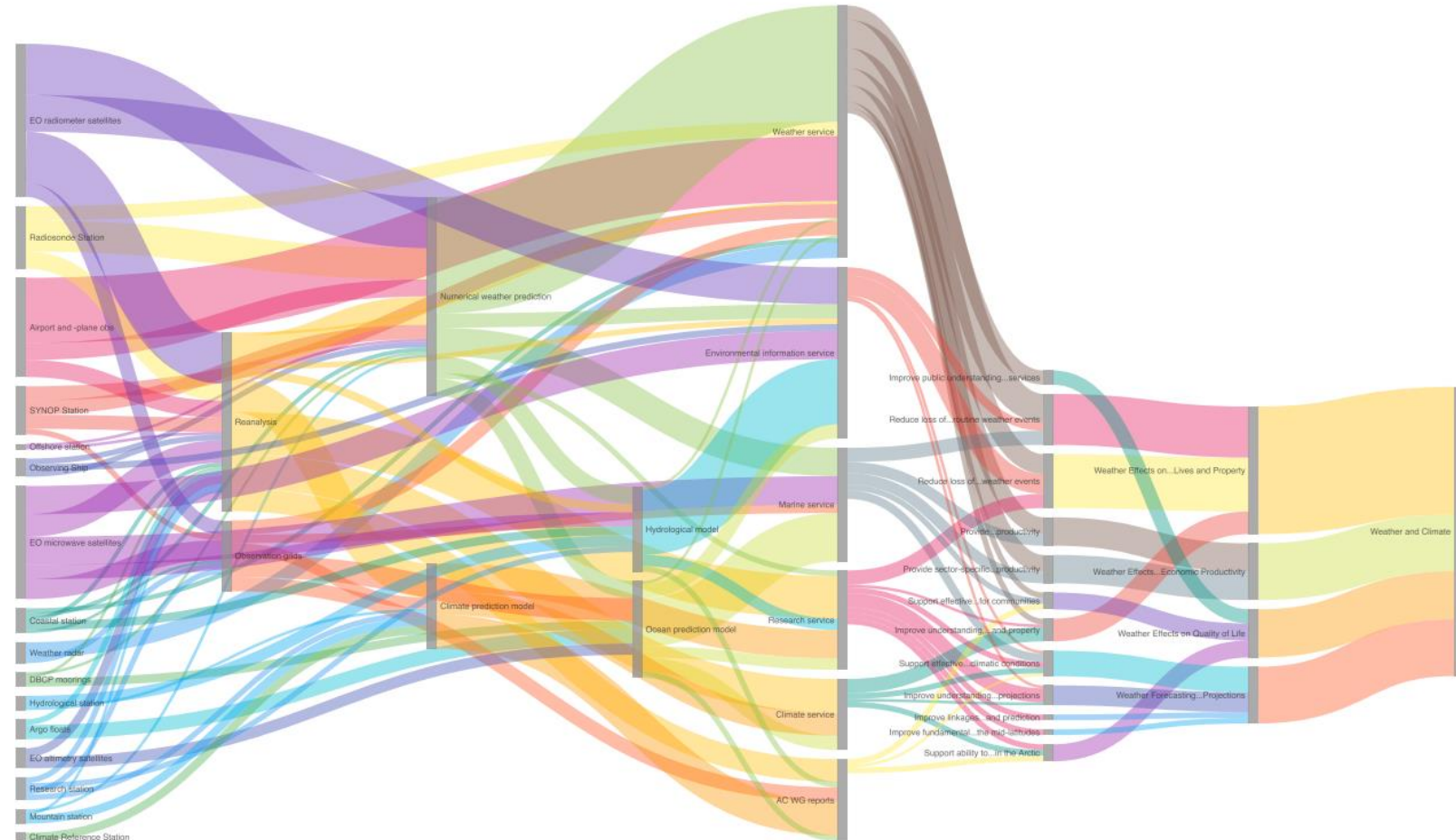
[International Arctic Observations Assessment Framework \(2017\)](#)

Arvopuuanalyysi, sovellusesimerkki

Ilmatieteen laitoksen tutkijaryhmä arvioi arvopuu-menetelmän avulla, että arktisen alueen fyysisen ilmakehän ja meren havaintojen arvo on yhteensä ainakin 204 miljoonaa euroa vuosittain. Raporttissa arvioidaan, että havaintojärjestelmästä saatavat (rahalliset) hyödyt ovat ainakin viisinkertaisia verrattuna sen ylläpitämiseen meneviin kustannuksiin.

Raportti: [Arktisen havaintotoiminnan arvo](#) (2019)

Arvopuuanalyysi Mammutti-hankkeessa

Arvopuuanalyysi on tavoitetarkastelu, jossa visuaalisen esitystavan avulla osoitetaan ja havainnollistetaan, miten Mammutti-tietotuotteet tukevat maankäyttösektorin ilmastotavoitteita.

Arvopuuanalyysin avulla voidaan saada kokonaiskuva siitä, **miten Mammutti-hankkeen tavoitteet toteutuvat**, sekä **miten merkityksellisiä eri toimijoiden tuottamat lähtöaineistot ja tietotuotteet ovat** ilmastonmuutoksen hillitsemisen sekä luonnon monipuolisuuden säilyttämisen kannalta.

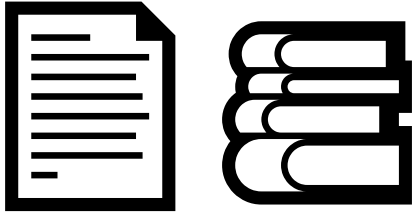
Arvopuuanalyysi tekee näkyväksi paitsi tietotuotteiden monialaisen hyötypotentiaalin, hyötyjen kytkennät ja hyötyjen yhteisvaikutukset myös tietopuutteet, joita tietotuotteissa havaitaan hyödynnettäessä niitä eri käyttötarkoituksiin.

Arvopuuanalyysin tuloksesta on hyötyä tiedon tuottajille, tietotuotteiden kehittäjille ja käyttäjille, hankkeen vetäjille sekä ohjausryhmille ja investoijille. Tarkastelu on erityisen hyödyllinen myös Mammutti-ryhmälle.

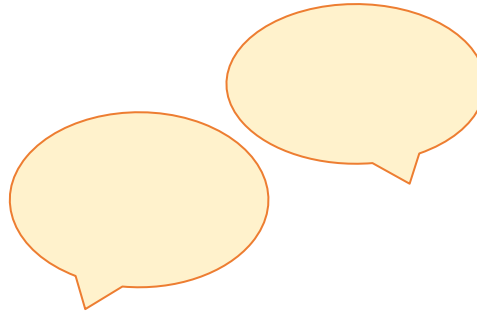
Mammutti-arvopuusta lisää myös Geoforumin järjestämässä [Miten paikkatieto vastaa ilmastohaasteisiin?](#) -webinaarissa.

Arvopuun muodostaminen, tiedon keruu

Projektin materiaalit

Tiedon tuottajien, lähtöaineistojen ja tietotuotteiden yhteydet. Maankäyttösektorin ilmastotavoitteet.

Haastattelut

Osallistujat: Yhteensä 14 hlö. Edustajia kuntasektorilta, 2sta ELYstä, joistakin virastoista, joistakin ministeriöistä.

Tavoite: Saada mahdollisimman kattava ja monipuolinen näkemys tietotuotteiden mahdollistamista käytötapauksista ja niistä saatavista hyödyistä.

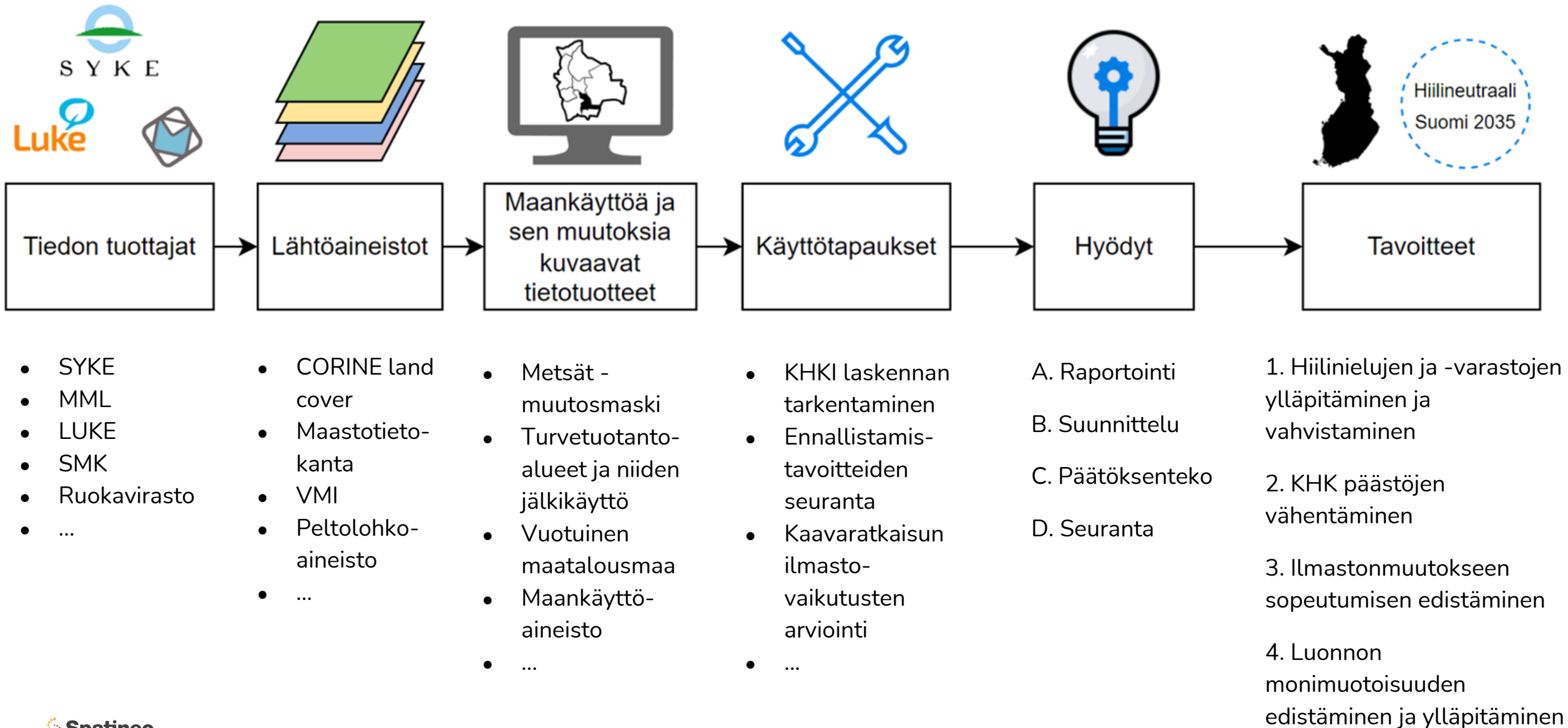

Työpaja

Osallistujat: Mammutti-ryhmä.

Aihe: Arvopuun luonnoksen tarkentaminen ja täydentäminen asiantuntijoiden tiedoilla.

Arvopuun muodostaminen

Hyödyt ja tavoitteet

Mammutti-tietotuotteista saatavat hyödyt

A. Raportointi:

Nykyistä tarkemmilla ja ajantasaisella raportoinnilla viestitään **ilmastotavoitteiden** toteutumisen edistymisen.

B. Suunnittelu:

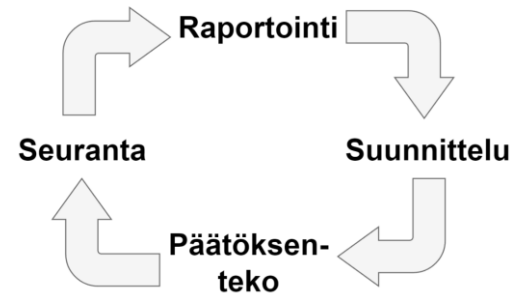
Paremmalla suunnittelulla tuetaan **ilmastotavoitteiden** saavuttamista. Tietotuotteiden käytöllä säästetään työaika ja resursseja.

C. Päätöksenteko:

Tarkemmilla ja ajan tasaisilla tietotuotteilla tuetaan päätöksentekoa, joka mahdollistaa **ilmastotavoitteiden** saavuttamisen. Joissakin tapauksissa päätökset jäisivät tekemättä ilman tietotuotteita.

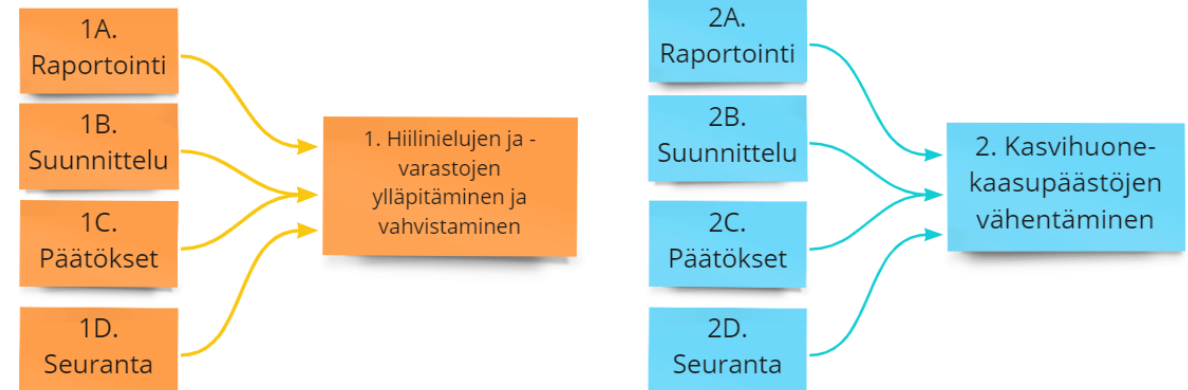
D. Seuranta:

Vertailukelpoinen ja ajantasainen muutosten seuranta tekee näkyväksi vuosittaisen toteuman verrattuna **ilmastotavoitteisiin**.

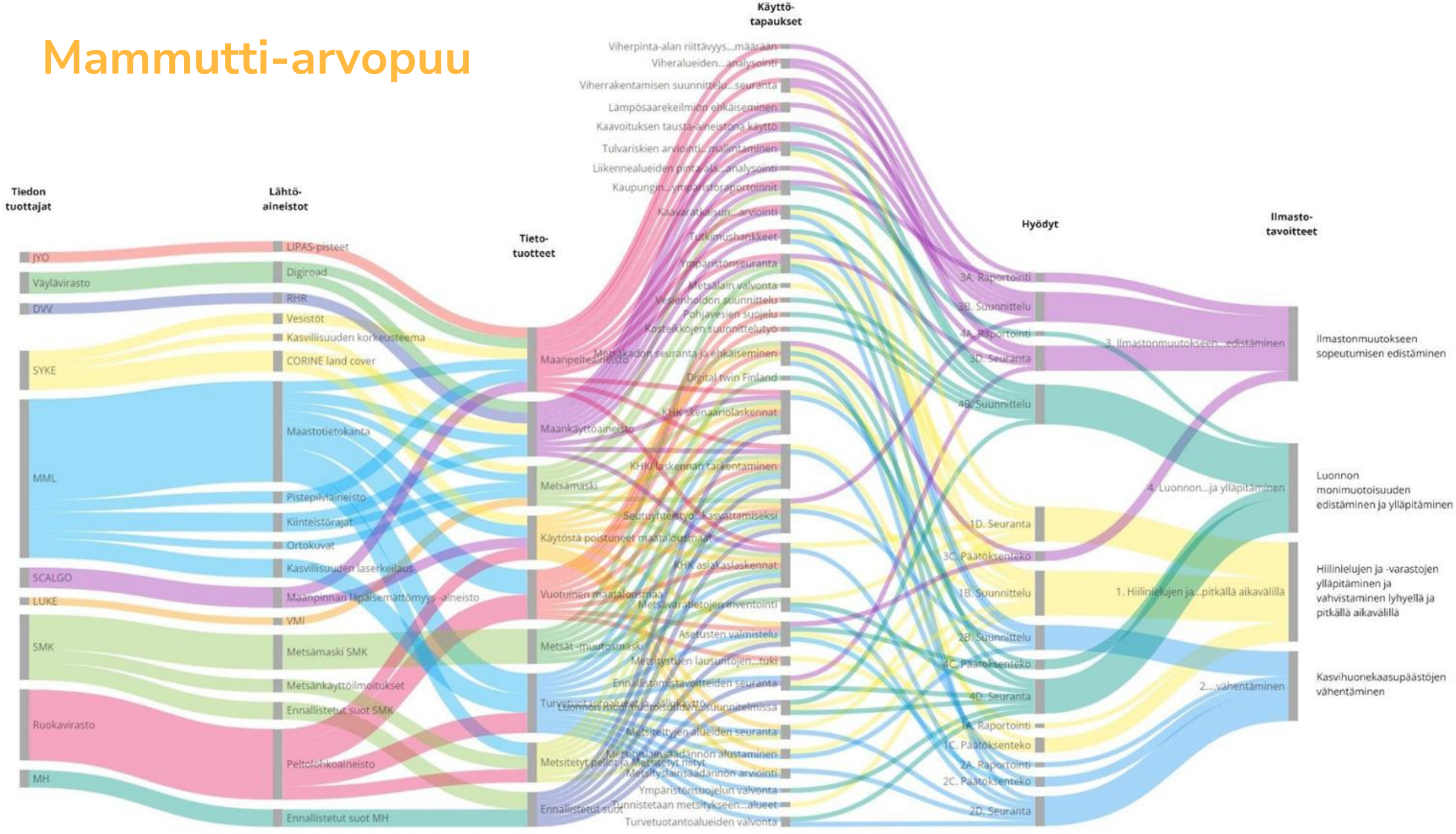

Tavoitteet, joiden saavuttamista tietotuotteiden käyttö tukee

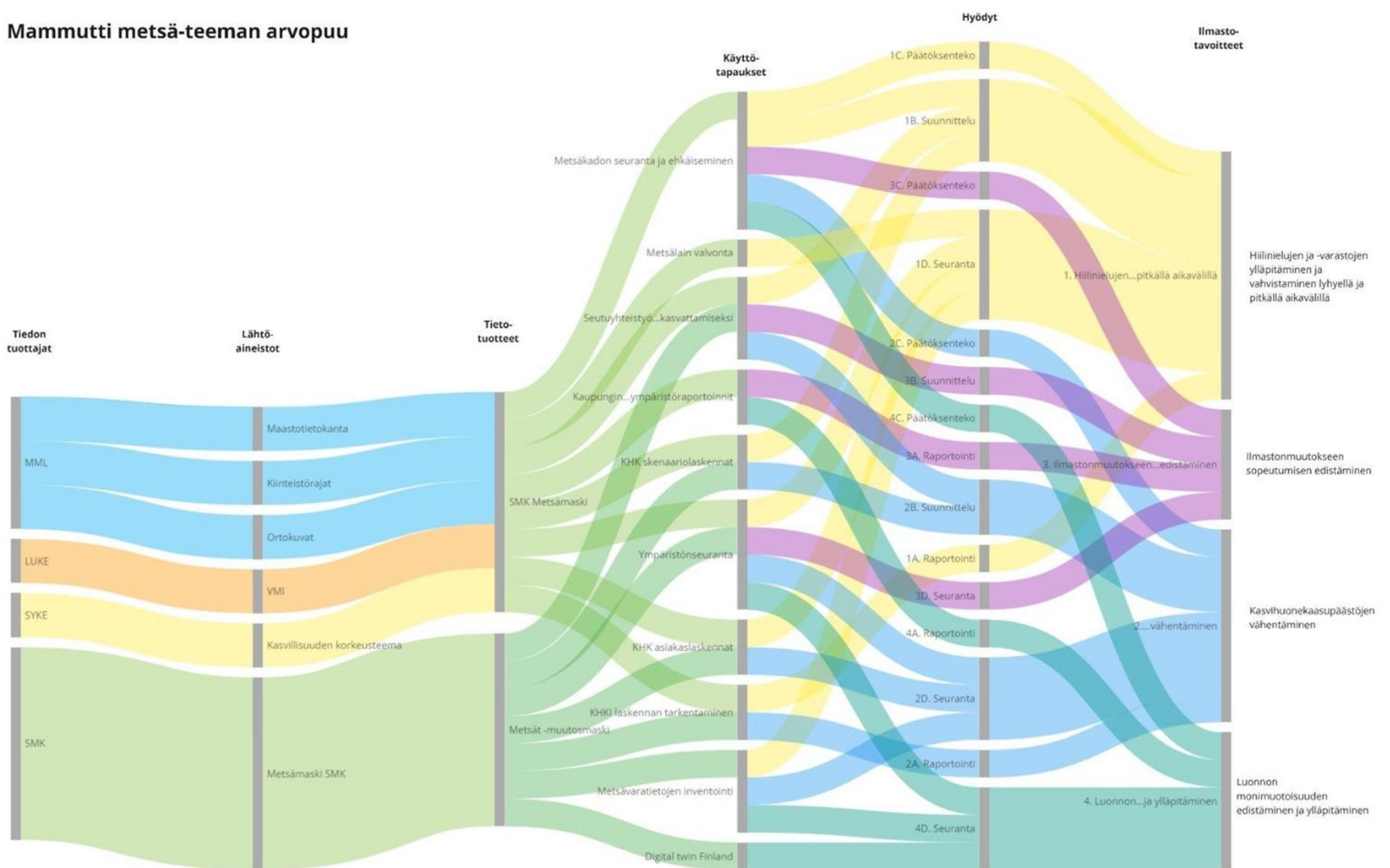
1. Hiilinielujen ja -varastojen ylläpitäminen ja vahvistaminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.
2. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.
3. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen.
4. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja ylläpitäminen.

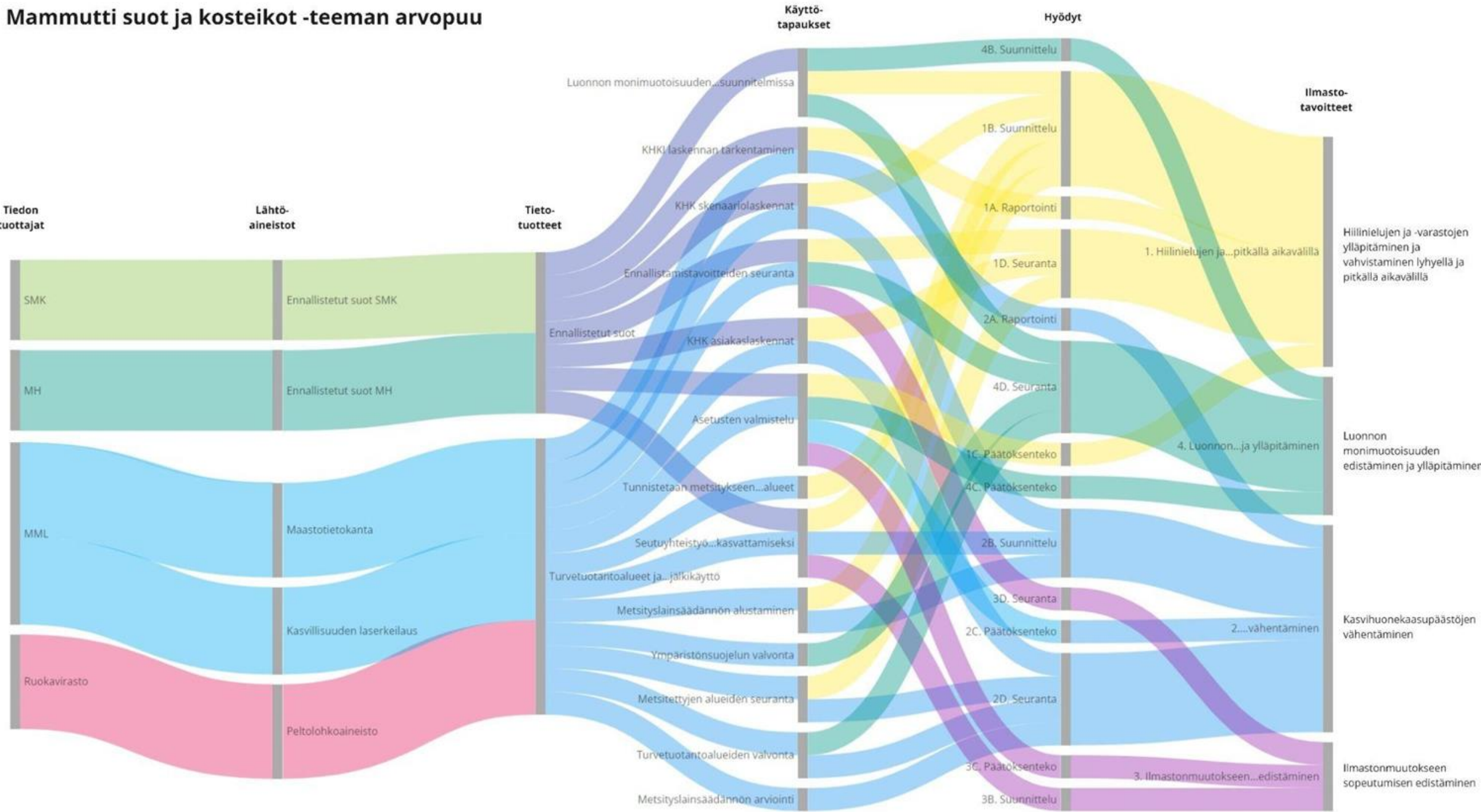
Mammutti-arvopuu

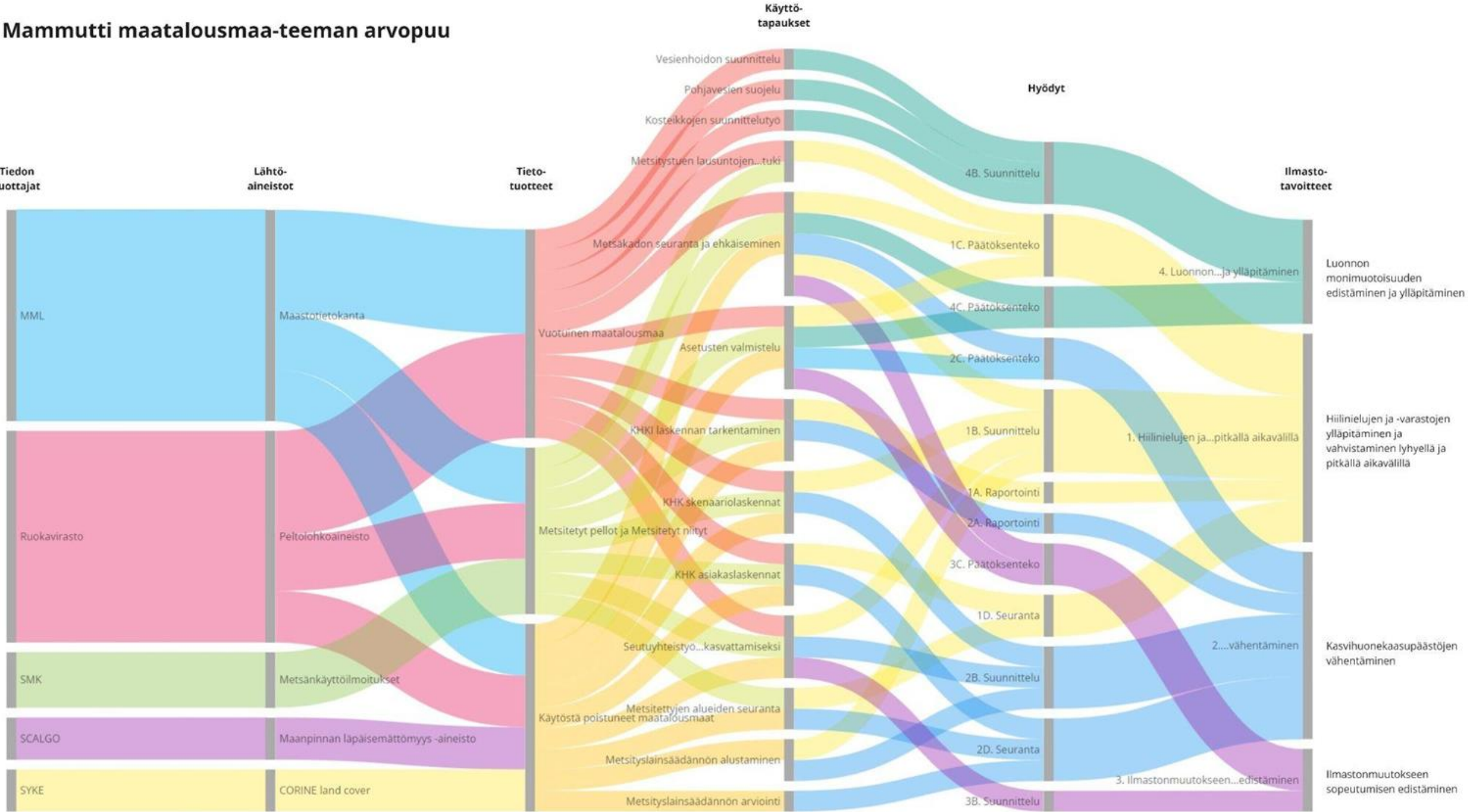
Mammutti metsä-teeman arvopuu

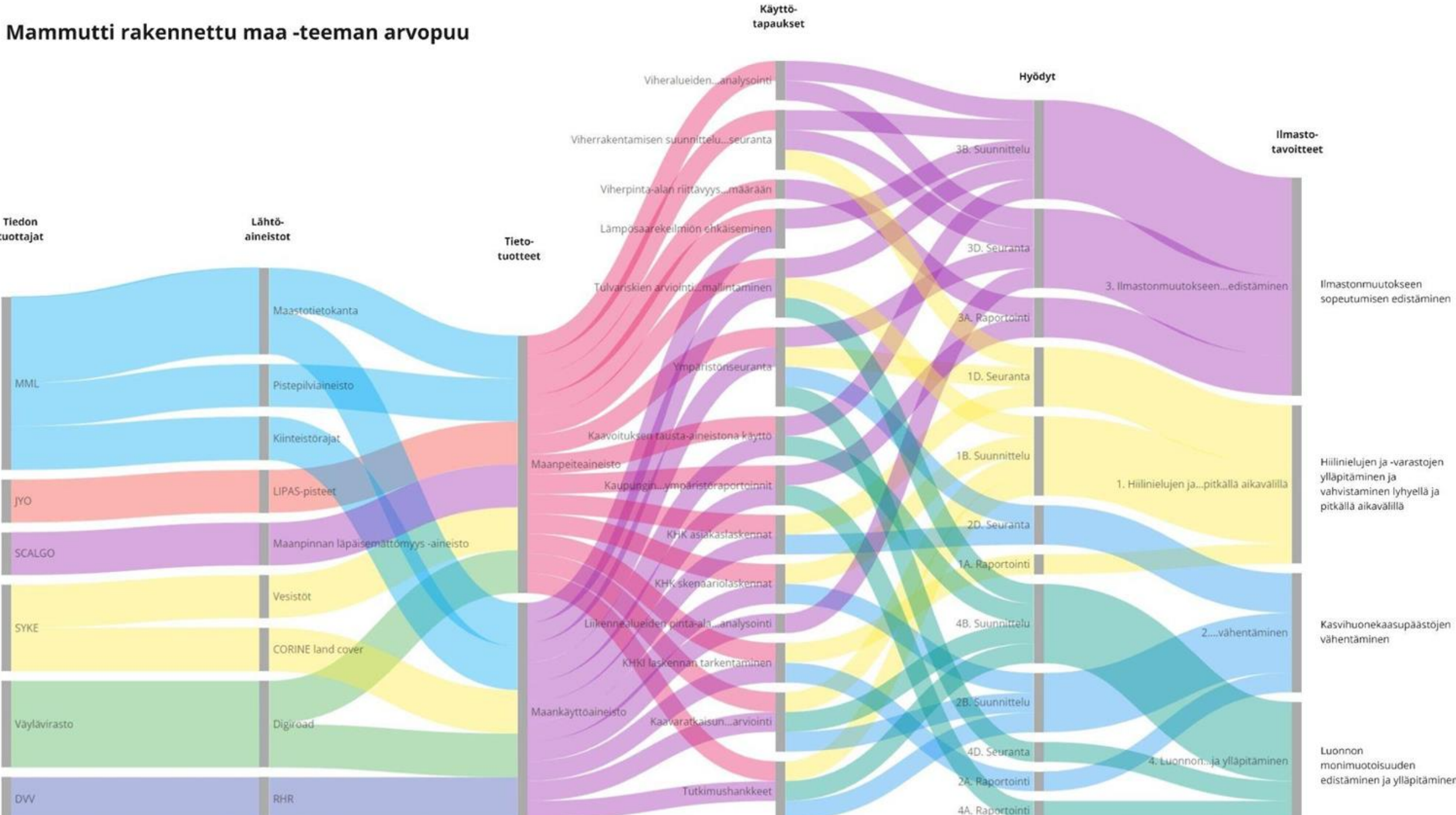
Mammutti suot ja kosteikot -teeman arvopuu

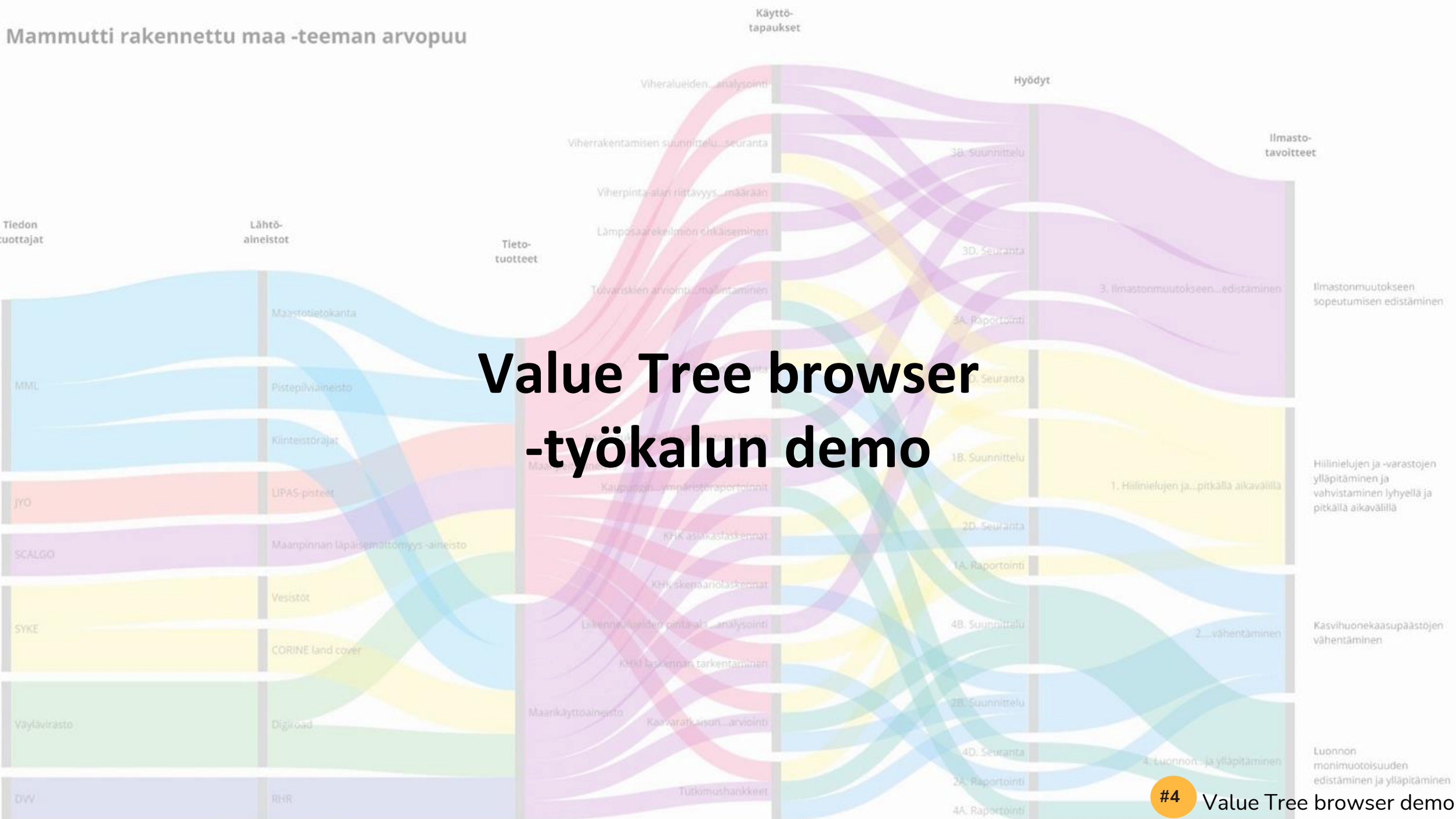
Mammutti maatalousmaa-teeman arvopuu

Mammutti rakennettu maa -teeman arvopuu

Mammutti rakennettu maa -teeman arvopuu

Kysymyksiä?

Arvopuuanalyysi Mammutti-tietotuotteiden vaikuttavuuden arvioinnin tukena

7.6.2022

Arvopuuanalyysin merkitys

Miksi tällaista analyysiä alettiin tekemään?

Minkälainen merkitys analyysillä on ollut Mammutti-hankkeelle?

Miten analyysin tuloksia tullaan hyödyntämään tulevaisuudessa?

Kiitos!

Lisätietoja

Isabel Donner

Asiantuntija, vastuussa arvopuuanalyysistä

isabel.donner@spatineo.com

Jaana Mäkelä

Mammutti-TP4 projektipäällikkö

jaana.makela@spatineo.com

Riitta Vaniala

Asiantuntija

riitta.vaniala@spatineo.com

Elise Järvenpää

Mammutti-hankkeen koordinaattori

elise.jarvenpaa@syke.fi